

גביית תשלומי חובה מחברי אגודה קהילתית

מרץ 2016
חוזר מקצועי מספר 33/16

ברצוננו לעדכנכם בפסיקת בית המשפט המחוזי¹ הקובעת, כי אגודה קהילתית רשאית לגבות תשלומי חובה מחבריה, אולם לא ניתן להתנות מגורים ביישוב, הקצאת מגרש, העברת זכויות במגרש או זכויות מגורים במגרש, בחברות באגודה. במקביל, יש להסדיר תשלום בעד שירותים שתושב, שאינו חבר אגודה קהילתית, צורך מהאגודה לאחר פרישתו ממנה.

להלן עיקרי הנסיבות וההחלטה:

הרשויות המוסמכות על פי חוק לגבות ארנונה כמס חובה ולספק את השירותים המוניציפאליים בתחום הקיבוץ הינן המועצה האזורית והוועד המקומי. במקרה הנדון, מעבר לשירותים המוניציפאליים הבסיסיים, סופקו לתושבי היישוב, על ידי האגודה הקהילתית, שירותים קהילתיים נוספים, עבורם גבתה האגודה תשלום חובה אחיד מכל תושב ביישוב, בין אם הינו חבר האגודה ובין אם לאו.

חלק מתושבי היישוב סירבו לשלם עבור שירותים אלו, בטענה שהאגודה הקהילתית והאגודה החקלאית (הקיבוץ), בהיותן אגודות פרטיות, אינן מוסמכות לנהל את ענייניו המוניציפאליים של היישוב ולספק שירותים מוניציפאליים ביישוב, וכן אינן רשאיות לגבות תשלומי חובה מתושבי היישוב. כמו כן, בגביית תשלום אחיד, המוטל על כל התושבים, בין אם הם חברי אגודה ובין אם לאו, בין אם ביקשו לצרוך את סל השירותים ובין אם לאו, פולשת האגודה הקהילתית לתחום סמכותו של הוועד המקומי, וגובה מס חובה מוניציפאלי שלא נקבע בחוק.

לטענת האגודה הקהילתית, על התושבים המתגוררים ביישוב, לשלם את מלוא התשלומים לאגודה, זאת בהתאם להחלטות האסיפה הכללית.

בית המשפט הדגיש, כי כבר בפסד דין גבאי² נפסק, כי אין פסול בכך, שבתוך השירותים המסופקים על ידי האגודה הקהילתית ישנם שירותים, שלפי טיבם הם אמנם מוניציפאליים, אולם הם ניתנים כתוספת לשירותים הניתנים בידי הרשות המוניציפאלית. כמו כן, מעיון בתקציב האגודה הקהילתית והשוואתו לתקציב הוועד המקומי, עולה כי מדובר בשני תקציבים נפרדים ושונים, אשר אין חפיפה ביניהם ואין המדובר בכפל שירותים או תשלומים.

בנוסף קבע בית המשפט, שלאור פס"ד עפגין³ שקבע, כי סעיף בתקנון האגודה, המתנה החזקת זכויות במקרקעין ביישוב ומגורים בו בחברות באגודה - בטל בהיותו מנוגד לעקרון חופש ההתאגדות - הסעיפים בהסכם המשתכנים ובתקנון האגודה המתנים את הקצאת המגרש או העברת הזכויות במגרש או המגורים במגרש בחברות באגודה הקהילתית בטלים. מנגד, אין בביטול זה כדי לגרוע מהצורך בהסדרת תשלום בעד שירותים שהתושב שאינו חבר אגודה, צורך מהאגודה הקהילתית גם לאחר פרישתו ממנה.

¹ תא (מחוזי נצרת) 5719/09/14 נסים משעלי ואח'... נגד קיבוץ שריד אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, מתיישבי שריד אגודה שיתופית להתיישבות קהילת ואח'... .

² רע"א 6499/12 גולן גבאי נ' ניר יפה.

³ בה"פ 22222-07-10 גיורא עפגין נ' מתיישבי אמנון.

ברית פיקוח • MBT

רואי חשבון

בית המשפט הבהיר, כי חברי האגודה הקהילתית, רשאים לפרוש מחברותם באגודה, ולאחר פרישתם אין תקנון האגודה מחייבם עוד.

דהיינו, באם תושבים, שאינם חברי אגודה, ירכשו מהאגודה הקהילתית או מאגודת הקיבוץ שירותי בחירה נוספים, המסופקים על ידי האגודות ביישוב, בנוסף לשירותים המסופקים על ידי המועצה האזורית או הוועד המקומי - תהיינה האגודות רשאיות לגבות בעבור שירותים אלה תשלום נפרד זאת בהתאם לצריכה בפועל. בעוד חבר באגודה כל עוד לא הודיע על פרישתו ממנה - חייב במלוא התשלומים, באופן ובשווי שבהם נושאים חברי האגודה לפי החלטות האסיפה הכללית.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח אסנת כהן, בטלפון: 03-6382800
osnat@britcpa.co.il